

Tankockák az idegen nyelvi szövegek értésének fejlesztésére

digitális pedagógiai-módszertani csomag
a szövegértés fejlesztésének támogatására

1 Célcsoport

Középiskola

2 Rövid leírás

A LearningApps.org egy webkettes alkalmazás, mely kis, interaktív építőkövek segítségével támogatja a tanulási és tanítási folyamatokat. A már meglévő építőkövek közvetlenül is kapcsolódhatnak tananyagokhoz, illetve a felhasználók saját maguk is készíthetik vagy megváltoztathatják őket. Az oldal célja, hogy az újrafelhasználható építőköveket összegyűjtése és nyilvánosan bárki rendelkezésére bocsássa. Az építőkövek – eredetileg „Apps”, magyarul tankockák – emiatt nem tartalmaznak semmilyen különleges keretet vagy konkrét tanulási helyzetet. A megfelelő tanulási környezetbe ágyazott tankockák interaktivitásukkal, játékos elemeikkel jól támogatják középiskolás gyermekek szövegértésének fejlesztését is.

3 Részletes ismertető

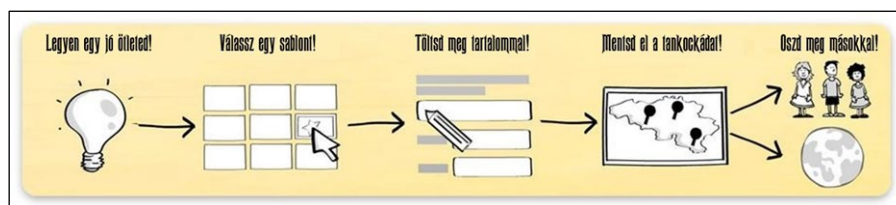
2015-ben az ország különböző pontjain élő hat mesterpedagógus megalapította a Tankockakört. Mesterprogramjukként lefordították a svájci learningapps.org oldalt. A szerkesztőkkel szerződésben és folyamatos kapcsolatban állnak. Zárt Facebook-csoportjuk [TankocKApocs](#) néven működik, jelenleg közel 2500 tagja van. 2016-ban elindítottak egy magyar társoldalt [kockalapok.hu](#) címmel. A csapat célja a pedagógusok módszertani eszköztárának bővítése, a digitális írástudás fejlesztése, a kooperatív tanulás segítése. A Tankockakör természettudományos tárgyakat tanító kollégáinak munkáiból összeállítottak egy projektet, amely sikeresen szerepelt a 2017-es debreceni nemzetközi Science on Stage fesztiválon.

A tankockák a játék-alapú tanítás-tanulás eszközei. Segítik az ismeretátadást és az ismeretszerzést, fejlesztik a digitális kompetenciákat, az együtt-tanulás élményét nyújtják játékos környezetben. Távoktatásra, formatív értékelésre is alkalmasak. A tanulóknak is lehetőségük van kreatív tartalomelőállításra. A tankockák nyilvánossá tehetők, ezáltal mások által is felhasználhatók és átdolgozhatók, így elősegítik a tudásmegosztást is.

Az elkészült tankockák minőségbiztosítási felülvizsgálaton esnek át, illetve tartalmi vagy formai hiba esetén a rendszeren belül lehetőség van felvenni a kapcsolatot a kérdéses tankocka szerzőjével.

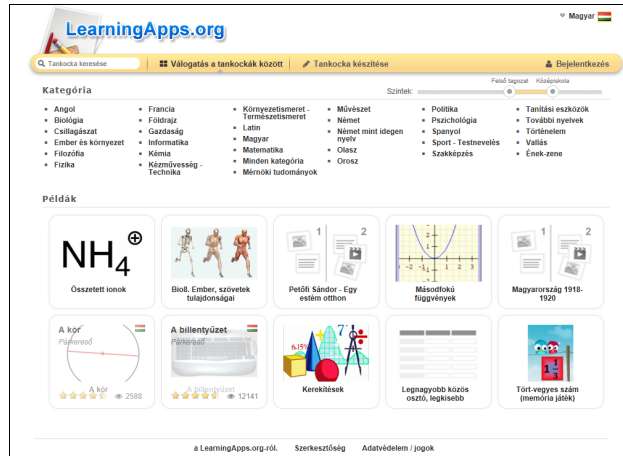
Az ingyenes regisztráció után a pedagógus egyszerűen létre tudja hozni osztályait, így lehetőség van célzott feladatküldésre is.

A tankockák létrehozása nagyon egyszerű:

A LearningApps oldaláról elérhető 20 tankockasablon (például: csoportosítás, keresztrejtvény, szókereső, akasztófa) és öt olyan segédeszköz (például: jegyzetfüzet, naptár, szavazás), amit a pedagógusok a mindennapi munkájuk során eredményesen használhatnak. A tankockasablonok nagyban megkönnyítik a tartalomelőállítás folyamatát. A már létrehozott tankockák tetszőlegesen módosíthatók, így könnyen létrehozhatók variációk a különböző feladatokhoz.

Az oldal használható regisztráció nélkül is, ilyenkor lehetőség van tantárgyak és témakörök szerint böngészni a meglévő tankockák között:

4 Pedagógiai-módszertani elemek

A [LearningApps.org](https://www.learningapps.org) egy kutatási és fejlesztési projekt eredménye, amelyet a Pädagogische Hochschule Bern munkatársai (Dr. Michael Hielscher, Prof. Dr. Werner Hartmann) dolgoztak ki, együttműködve a Johannes Gutenberg Universität Mainz (Prof. Dr. Franz Rothlauf) és a Hochschule Zittau/Görlitz (Prof. Dr. Christian Wagenknecht) munkatársaival. Az oldal a tankockák gyűjtésére és megosztására szolgál, ezért a tartalmi kínálat a pedagógusok által létrehozott tankockák számától és minőségétől függ. Az eddigi tapasztalatok alapján a magyar kollégák nagyon lelkesen és egyre nagyobb számban hoznak létre új és változatos tankockákat. Az alábbiakban példákat sorolunk fel a középiskolások idegen nyelvi szövegek értésének fejlesztését támogató tankockákra.

A szövegértési kompetencia fejlesztését szolgálja a nyelvi logika, a következtetés, az ok-okozati viszonyok felismerése. A különböző típusfeladatok a tanulók otthoni munkája során is alkalmazhatóak, variálhatók a tanórai feladatokkal. Hallott szöveg értésének fejlesztése esetén a képi anyag és a felirat segíti a megértést, a későbbiekben ezek elhagyása után is képes lesz a tanuló a hallott szöveget megérteni, a hozzá kapcsolt szövegértési feladatot megoldani.

4.1 Szókincsbővítés

A szövegértés, szövegalkotás alappillére a megfelelő, az adott témakörhöz kapcsolódó szókincs megléte. Tematikus szókincsbővítéssel rendszerezhető tudás szerzhető. A tematikus szókincset gyakoroltató (párosító, csoportosító) interaktív feladatok sokszor önálló szókincsbővítésre is ösztönzik a tanulókat.

- [Dos & Don'ts about the Environment](#)
- [Films & TV programmes](#)
- [Holidays](#)
- [Im Restaurant – Warum ist es wichtig, höflich zu sein?](#)
- [Kuddelmuddel](#)
- [My town](#)
- [Possessivartikel finden](#)
- [Wie weit bist du jezt?](#)

4.2 Mondatszintű gyakorlatok

A nyelvtani összefüggések alkalmazásához a mondatok alkotóelemeinek megértése, elemzése szükséges (pl. egyeztetés, szórend). A későbbi szövegalkotás alappillére a nyelvtanilag helyesen megszerkesztett mondat. A nyelvtani szabályok memorizálásával a tanuló nem szerez használható tudást, a szerkezetek begyakorlása viszont elengedhetetlen. Interaktív formában a tanuló számára élvezetesebbé válik a gyakorlás, később pedig jobban emlékszik a tanultakra.

- [My day](#)
- [Present Simple Forms with Singular & Plural Pronouns](#)
- [There is – There are](#)
- [Third conditional](#)

A nyelvi logika fejlesztése, az ismeretek rendszerezése, csoportosítása elősegíti a tanulók szövegértését. Tanórai feldolgozásuk lehetővé teszi, hogy a tanulók átfogó képet kaphassanak egy adott témáról, és ezzel a későbbi szövegproduktions feladatok megoldását is pozitívan befolyásolhatjuk.

- [Internet pro oder kontra?](#)
- [Öltözködéssel kapcsolatos melléknevek](#)
- [Perfekt mit ge, ohne ge \(igekötős\)](#)
- [Sprachschulen](#)

4.3 Bekezdésszintű gyakorlatok

A tartalom megértésének, a szövegkohéziós eszközök felismerésének igazolására jól használható gyakorlatok a bekezdések, a dialógus-szakaszok sorba rendezése, amely az olvasott szöveg értése érettségi vizsgarésznek is gyakori feladattípusa. A szövegösszekötő elemek felismerése a teljes szöveg megértéséhez, értelmezéséhez nagyban hozzájárul. A dialógusok a beszédkészség fejlesztését is segítik.

- [Chicken Licken](#)
- [Dialoge im Büro](#)
- [Eine Wohnung mieten](#)
- [In a restaurant](#)
- [Job interview](#)
- [Vorstellungsgepräch](#)

4.4 Szövegszintű gyakorlatok

A hiányos szöveg kiegészítése (menüből vagy önállóan) már egy begyakorolt és megszerzett tudást feltételez. Ez a komplex feladattípus alkalmas az aktív szókincs előhívására, a nyelvtani szerkezetek felismerésére, valamint az általános megértést gyakoroltatására. Nyelvhelyességi és szövegértési feladatként is jól használható. Akár tanórai vagy otthoni keretek között is alkalmazható, ha rövidebb szövegek feldolgozása, a nyelvhelyesség fejlesztése, és ezzel a szövegszerűség felismerése, létrehozása a cél.

- [Women do not get enough sleep](#)
- [Environment Pollution](#)
- [Still in love after 77 years](#)
- [12.abc](#)
- [Practise: a / some / the](#)
- [Beschwerdebrief](#)
- [Der Lebenslauf](#)
- [Weil, denn oder deshalb](#)

Egy másik szövegértési kompetencia, a hallott szöveg értésének fejlesztésére jól használhatók a hang/film gyakorlatok. A képi anyag és a felirat segíti a megértést, a későbbiekben ezek elhagyása után is képes lesz a tanuló a hallott szöveget megérteni, a hozzá kapcsolt szövegértési feladatot megoldani. Szókincsbővítésre, nyelvtani anyag tanulására egyaránt alkalmas.

- [Gerund and Infinitive](#)
- [English – Daily routine](#)

A fenti összeállítás példákat mutat arra, hogyan lehet a tankockákkal érdekesebbé, játékosabbá és interaktívabbá tenni az idegen nyelv tantárgyi oktatást a LearningApps módszertanával. A tankockák kiegészítésül szolgálhatnak a tapasztalati úton megszerzett információkhoz, az interaktív felület egy újabb gyakorlási lehetőséget adhat a tanulóknak a hagyományos osztálytermi feladatmegoldások mellé.

Az oldalt használó kollégák már egy egyszerű kereséssel is hozzájuthatnak a feldolgozni kívánt témakörrel kapcsolatos tankockákhoz, vagy egy nekik tetsző tankockát néhány kattintással átdolgozhatnak, saját elképzeléseiknek megfelelően, illetve a sablonok segítségével könnyen készíthetnek saját tankockákat is, amelyeket megoszthatnak nyilvános felületükön, ezzel is segítve a kollégák közötti kollaborációt.

Lehetőség van arra is, hogy a saját tankockákból vagy a más által készített tankockákból mappákat hozzunk létre, így könnyen áttekinthetővé válnak a tanév során használandó tankockák

Mivel a tankockák készítése nagyon egyszerű és nem igényel sok időt, így akár minden órán beépíthetők a tanítási folyamat bármelyik részébe. Nagyon jó lehetőséget nyújtanak a tanórai motivációra, gyakorlásra vagy akár összefoglalásra, ismétlésre is. A tankockák minden típusában van beépített önellenőrző funkció, így a tanuló mindenképp eljut a helyes megoldásig.

A sablonok használatára épülő rendszer módot ad arra is, hogy a tanulók maguk is létrehozzanak tankockákat, így a tartalomelőállításán keresztül tudjanak gyakorolni. A diákok által létrehozott tankockák nem kerülnek be automatikusan a rendszerbe, azokat csak a tanuló pedagógusa tudja az osztály felületén megosztani, így lehetőség van az esetlegesen előforduló hibák korrekciójára is.

5 Infrastrukturális elemek

Pedagógus számára (osztályonként/csoportonként):

- 1 db interaktív panel (kiváltható interaktív tábla és kivetítő alkalmazásával);
- 1 db tanári laptop/asztali számítógép.

Tanulók számára:

- tanulónként 1 db asztali számítógép/laptop/tablet

Internetelérés minden eszköz számára, illetve minden eszközön egy, az operációs rendszernek megfelelő böngészőprogram.

Hardverekre vonatkozó műszaki elvárások nem térnek el a felhívás műszaki mellékletében leírtaktól. A terem bútorai (székek, asztalok) legyenek könnyen mozgathatók.

6 Támogató szolgáltatások

A [LearningApps.org](https://learningapps.org) oldal használata annyira egyszerű, hogy ennek használatára nem tervezünk különálló továbbképzéseket tartani, az elsajátítható tudásanyag megtalálható a kockalapok.hu oldalról kiindulva. Az oldalt használók csatlakozhatnak a [TankocKApocs](https://www.facebook.com/TankocKApocs) nevű zárt Facebook-csoporthoz, ahol szakmai, illetve technikai segítségnyújtást kapnak, illetve információkat az aktuális konferenciákról és műhelymunkákról, ahol személyesen is találkozhatnak a Tankockakör mesterpedagógusaival, részt vehetnek az általuk tartott továbbképzéseken. Ez a csoport azért is hasznos, mert itt a kollégák meg tudják osztani egymással tankockáikat, kapcsolatot teremtve egymással, szakmai együttműködést kezdeményezhetnek. Ezekon kívül a Tankockakör mesterpedagógusai előzetes egyeztetés után tudnak jelenléti, illetve online képzéseket tartani. A kockalapok.hu oldal folyamatosan bővülő GYIK felülete a már eddig felmerült kérdésekre és problémákra ad válaszokat, illetve megoldási javaslatokat.

7 Kapcsolódó dokumentumok, források

[A magyar nyelvű társoldal](#)

[A zárt Facebook-csoport](#)

[Videó a LearningApps.org oldal használatáról](#)

[Bemutató a LearningApps.org oldal használatáról](#)

[Tankockák \(Science on Stage\)](#)

[Tankockák bemutatása \(Inspiráció 2016/3\)](#)